

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 599/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Katarína Filipovičová, Vajanského 2786/2, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7P/51/2024 z 30. apríla 2024, ako aj uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/135/2024 zo 7. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ a maloletý sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. októbra 2024 domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ako aj uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia žiadajú napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie. Zároveň žiadajú, aby im bolo od krajského súdu priznané finančné zadost'učinenie 1 500 eur pre [REDAKOVANÉ] a 2 500 eur pre [REDAKOVANÉ]. Napokon žiadajú náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých uznesení vyplýva, že na okresnom súde prebieha konanie vo veci návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (mal. sťažovateľ) sp. zn. 18P/33/2024.

3. [REDAKOVANÉ] (matka maloletého sťažovateľa) podala 6. marca 2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala okresný súd, aby dočasne zveril maloletého sťažovateľa do jej osobnej starostlivosti a zaviazal sťažovateľa prispievať na jeho výživu. Zároveň

navrhla časový harmonogram na stretávanie sa sťažovateľa s maloletým sťažovateľom. Okresný súd svojím napadnutým uznesením jej návrhu v časti vyhovel a vo zvyšku ho zamietol. Sťažovatelia sa nestotožnili s napadnutým uznesením najmä v časti výroku, ktorou je maloletý sťažovateľ zverený do osobnej starostlivosti matky a sťažovateľ sa smie s maloletým sťažovateľom stretávať len v rámci stanoveného časového harmonogramu. Okresný súd uviedol, že toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o už uvedenom návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností.

4. Okresný súd tak rozhodol potom, keď dospel k záveru o nevyhnutnosti dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Potom, keď sa matka odsťahovala s maloletým sťažovateľom zo spoločnej domácnosti do [REDAKOVANÉ], v záujme zachovania stability výchovného prostredia ho dočasne zveril do starostlivosti matky. Vzhľadom na vzdialenosť medzi sťažovateľom a matkou nepovažoval striedavú starostlivosť za reálne riešenie. Zároveň však v rámci zachovania citových a rodinných väzieb medzi sťažovateľom a maloletým sťažovateľom umožnil sťažovateľovi styk každý nepárny týždeň od piatka 16.00 h do nedele 17.00 h, pričom ho zároveň zaviazal prispievať na výživu sumou 100 eur mesačne.

5. Proti tomuto napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktorým žiadal návrh matky v celom rozsahu zamietnuť. Ak by krajský súd považoval napadnuté uznesenie okresného súdu za vecne správne, žiadal aspoň rozšíriť styk s maloletým sťažovateľom s tým, že si ho bude preberať v mieste jeho pôvodného bydliska. Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu považuje za nedostatočne odôvodnené, čím malo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces. Okresný súd neprihliadol na svojvoľné odsťahovanie sa matky a mal odobriť jej správanie, čím sa malo zasiahnuť do psychiky maloletého sťažovateľa.

6. Okresný súd mal podľa sťažovateľov zároveň neprípustným spôsobom prejednať rozhodnutie vo veci samej tak, že v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval nemožnosť striedavej starostlivosti u rodičov maloletého sťažovateľa v dôsledku pretrvávajúcich konfliktov, pričom v tomto smere ešte nebolo vykonané dokazovanie. Sťažovateľ odmietol aj vyjadrenia matky o jeho mimoriadnej pracovnej vyťaženi, čo mu má brániť v starostlivosti o maloletého sťažovateľa, ktorý mu bol vždy prioritou. Naopak, matka od sťažovateľa mala požadovať absolútne finančné zabezpečenie pre maloletého sťažovateľa aj pre seba a zároveň, aby bol sťažovateľ neustále k dispozícii. Tak malo byť zasiahnuté do sťažovateľových práv na starostlivosť o spoločné maloleté dieťa, do súkromného a rodinného života, no predovšetkým malo byť správanie matky v rozpore so záujmami maloletého sťažovateľa. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu podotkla, že nejde o arbitrárne rozhodnutie, pretože pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vychádza len z osvedčených skutočností, nevykonáva dokazovanie a v odôvodnení nevyhodnocuje dôkazy.

7. Kolízny opatrovník k odvolaniu sťažovateľa uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým uznesením okresného súdu, keďže ide o dočasné opatrenie. V priebehu odvolacieho konania vstúpila do konania aj Okresná prokuratúra Dolný Kubín.

8. Krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správne potvrdil.

II.

9. Proti napadnutému uzneseniu okresného a krajského súdu sťažovatelia argumentujú:

- a) Odôvodnenie napadnutých uznesení je arbitrárne, nedostatočne odôvodnené.
- b) Napadnuté súdy dospeli k nesprávnym a ústavne neudržateľným záverom.
- c) Krajský súd sa nevenoval všetkým odvolacím námietkam sťažovateľa.
- d) Okresný súd prejedikuje vo svojom odôvodnení nemožnosť striedavej starostlivosti, čo krajský súd odobril.

III.

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľmi tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

11. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

III.1. K namietanému uzneseniu okresného súdu:

12. Sťažovatelia disponovali v zmysle § 362 ods. 1 CSP opravným prostriedkom (odvolaním), ktoré aj využili. Poskytnutie ochrany v prípade potenciálneho porušenia dotknutých práv v danom prípade spadalo do právomoci inštančne nadriadeného súdu, teda krajského súdu ako súdu odvolacieho, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

13. Ústavný súd vzhľadom na uvedené zistil, že existuje dôvod podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde a ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému uzneseniu krajského súdu:

14. Podľa sťažovateľov krajský súd rozhodol vo veci arbitrárne a svojvoľne. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov vyjadrené v napadnutom rozhodnutí sú dostatočne odôvodnené. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07).

15. Pretože rozhodnutie okresného a krajského súdu tvoria jeden celok, napadnuté uznesenie krajského súdu vychádza práve z napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré odobril a na ktoré odkazuje.

16. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je nutné dávať odpoveď na každý argument strany konania vrátane tých, ktoré sú pre rozhodnutie bezvýznamné. Ak však ide o kľúčový argument, vyžaduje sa práve na špecifickú odpoveď (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998).

17. Ústavný súd tu uvádza, že krajský súd sa venoval argumentom, ktoré považoval za relevantné, keďže stále nejde o rozhodnutie vo veci samej, ale len o dočasnú úpravu pomerov. Ako je už uvedené, súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádza len z osvedčených skutočností a nevykonáva dokazovanie, ktoré prebieha v konaní vo veci samej. Proti napadnutému neodkladnému opatreniu nemal výhrady ani kolízny opatrovník.

18. K tvrdeniu sťažovateľov, že krajský súd mal dospieť k nesprávnym a ústavne neudržateľným záverom, ústavný súd uvádza, že toto tvrdenie nebolo podložené žiadnou vecnou argumentáciou a pôsobí dojmom všeobecného nesúhlasu.

19. K námietke sťažovateľov, že krajský súd prejudikoval rozhodnutie vo veci samej, keď odobril vyjadrenie okresného súdu o nemožnosti striedavej starostlivosti, ústavný súd uvádza to, čo vo svojom napadnutom uznesení uviedol už krajský súd. Ten sa vyjadril, že ak okresný súd uviedol, že nie sú splnené podmienky na zverenie maloletého sťažovateľa do striedavej starostlivosti, mal tým s prihliadnutím na okolnosti zrejme na mysli, že momentálne v rámci neodkladného opatrenia nie sú tieto podmienky splnené. Ústavný súd však taktiež ako krajský pripomína, že až právoplatný výsledok konania vo veci samej stanoví konečnú úpravu práv a povinností k maloletému sťažovateľovi.

20. Závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne). Vo veci týkajúcej sa sťažovateľov rozhodli dve súdne inštancie všeobecného súdnictva. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňujú, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

21. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením a obsahom napadnutých základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu